

**THE RELATIONSHIP BETWEEN FOOD CONSUMPTION
AND RATE OF WEIGHT GAIN IN THE THIRD TRIMESTER
AMONG HIV INFECTED PREGNANT WOMEN**

JATUPORN RATTANASIL

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(PUBLIC HEALTH)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-04-7465-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคอาหาร กับอัตราการเพิ่มของน้ำหนักตัวในไตรมาสที่ 3 ของหญิง
ตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี (THE RELATIONSHIP BETWEEN FOOD CONSUMPTION
AND RATE OF WEIGHT GAIN IN THE THIRD TRIMESTER AMONG HIV
INFECTED PREGNANT WOMEN)

จตุพร รัตนศีล 4537085 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกโภชนาวิทยา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุวัฒน์ ศรีสรณ์ตรี, ปร.ด., เรวดี จงสุวัฒน์, ปร.ด.,
พีชราณี ภัวต์กุล, ปร.ด.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคอาหาร กับอัตราการเพิ่มของ
น้ำหนักตัวในไตรมาสที่ 3 ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี ที่มาฝากครรภ์ ในแผนกฝากครรภ์สถาบันบำราศ
นราดูร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2547 ถึง 31 พฤษภาคม 2548 จำนวน 20 คน ซึ่งข้อมูล
ที่ศึกษาได้จากการสัมภาษณ์ และจากบันทึกการฝากครรภ์ของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้หาค่าความสัมพันธ์โดย
ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์อาหารที่รับประทานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 มีอัตราการเพิ่มของน้ำหนักตัวตามอายุครรภ์ปกติ (≥ 0.4
กิโลกรัมต่อสัปดาห์) มีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดีร้อยละ 95 และบริโภคอาหารถูก
สัดส่วนร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เช่น ข้าว นม ผลไม้ ผัก และเนื้อสัตว์
ซึ่งค่าเฉลี่ยของพลังงานและสารอาหารที่ได้รับมากกว่าปริมาณสารอาหารอ้างอิงที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคน
ไทย (DRI) ยกเว้นแร่ธาตุเหล็ก วิตามินเอและวิตามินบีหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบว่า การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการบริโภค
อาหาร ปริมาณ โปรตีน วิตามินบีสอง แคลเซียม และแร่ธาตุเหล็กที่ได้รับจากการบริโภคอาหาร มีความสัมพันธ์
ทางบวกกับ อัตราการเพิ่มของน้ำหนักตัวในไตรมาสที่ 3 ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี อย่างมีนัยสำคัญ
(p -value < 0.05) และพบว่าปริมาณพลังงาน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามินเอ วิตามินซี สังกะสีและวิตามินบีหนึ่งที่
ได้รับจากการบริโภค ไม่มีความสัมพันธ์กับ อัตราการเพิ่มของน้ำหนักตัวในไตรมาสที่ 3 ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติด
เชื้อเอชไอวี

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ในหญิงตั้งครรภ์ที่มีอัตราการเพิ่มของน้ำหนักตัวน้อยกว่า 0.4
กิโลกรัมต่อสัปดาห์ และหญิงตั้งครรภ์ที่กลัวครอบครัวว่าติดเชื้อเอชไอวี ควรส่งเสริมให้บริโภคเนื้อสัตว์ ไข่ ผัก
และนมมากขึ้น และควรจะได้รับคำแนะนำในเรื่องอาหารและยาบำรุงครรภ์จากแพทย์ พยาบาล หรือ
นักโภชนาการ

THE RELATIONSHIP BETWEEN FOOD CONSUMPTION AND RATE OF WEIGHT GAIN IN THE THIRD TRIMESTER AMONG HIV INFECTED PREGNANT WOMEN

JATUPORN RATTANASIL 4537085 PPH/M

M.Sc.(PUBLICHEALTH) MAJOR IN NUTRITION

THESIS ADVISOR : SUWAT SRISORRACHATR, Ph.D., REWADEE CHONGSUWAT, Ph.D., PATCHARANEE PAVADHGUL, Ph.D.

ABSTRACT

The objective of this study was to study the relationship between food consumption and rate of weight gain in the third trimester among HIV infected pregnant women. The subjects were a sampling from HIV infected women who attended Attended Care Unit at Bumrajnaradura Institute from December 1, 2004 to May 31, 2005. The subjects were 20 cases who were willing to participate in this study. Data were collected by using questionnaire including food frequency questionnaire and hospital records for investigating food pattern and pregnancy history. Data were association analyzed by using Pearson's product moment correction and computer program for calculating the received energy from food consumption (calorie/day).

Eighty percent of the samples had a normal rate of weight gain during the third trimester (≥ 0.4 kg./week). 95 percent of samples had good food consumption practice and 80 percent of samples consumed foods proportionately. Most of the samples ate healthy food such as rice, milk, fruit, vegetables and meat. The average energy and nutrient intake were more than Dietary Reference Intake for Thais (DRI) except iron, vitamin A and thiamin. Additionally, it was found that quantity intake of protein, riboflavin, calcium, iron and food consumption practice were positively significantly associated with the rate of weight gain in the third trimester among HIV infected pregnant women (p -value <0.05). Quantity intake of energy, carbohydrate, whole fat, vitamin A, vitamin C, zinc and thiamin were not significantly associated with rate of weight gain in the third trimester.

These findings suggest that the pregnant women want to keep their blood result secret are with a rate of weight gained of less than 0.4 kg. /week. And also that pregnant women who are infected, should increase their consumptions of meat, egg yolks, vegetables, and milk. They are advised to get more food, drug supplement and death practice from doctors, nurses and nutritionists.

KEY WORD : FOOD CONSUMPTION / RATE OF WEIGHT GAIN/ HIV INFECTED PREGNANT WOMEN / THIRD TRIMESTER

84 P. ISBN 974-04-7465-9